



برگزیده ویژه گروه تخصصی معماری و شهرسازی



- **عنوان طرح:** نقش موثر در مدون ساختن معماری سنتی ایران با رویکرد طراحی نقوش در هنرهای قدسی
- **پژوهشگر:** استاد حسین زمرشیدی
- **تخصص:** معماری سنتی ایران
- **موسسه علمی:** دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

چکیده طرح:

استاد حسین زمرشیدی، از پیشکسوتان معماری سنتی و طراحی نقوش، در سال ۱۳۱۸ در شهر مشهد متولد شد. در بیست و چهار سالگی به تهران آمد و در آزمون استادکاری هنرستان صنعتی تهران (ایران و آلمان) پذیرفته شد و هم‌زمان در رشته ساختمان درس خواند. در سال ۱۳۵۰ به آلمان رفت و در رشته ساختمان و تربیت دبیر فنی دانش آموخته شد. پس از بازگشت به وطن به عنوان معلم رشته ساختمان در هنرستان تهران به کار ادامه داد و کتاب‌های درسی متعددی برای هنرستان‌های کشور تالیف کرد و سپس عضو هیات علمی دانشگاه گردید. این استاد کوشا و فعال علاوه بر تدریس، با مطالعه مستمر، پژوهش و بازدید از بناهای تاریخی در سراسر کشور و جمع‌آوری اطلاعات از مساجد و بناهای ارزشمند معماری ایران در زمینه‌های مختلفی چون دوره تاریخ، نوع طرح و چگونگی اجرا موفق به تالیف آثاری برجسته و کم نظیر در معماری سنتی اسلامی ایران گردید و با مکتوب کردن ظرایف و ریزه‌کاری‌های بسیار، دانش شفاهی و مهارت دست معماران بزرگ در گذشته این سرزمین را برای آیندگان ثبت و مستدام نگه داشت. او به معماری سنتی و غنی ایرانی عشق می‌ورزد و با این تالیفات مجموعه‌های گرانقدر و ماندگار به جامعه علمی ایران تقدیم کرد.

حسین زمرشیدی رتبه دانشیاری و سپس استادی خود را از دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی دریافت نموده است و همواره با اشتیاق در آموزش دانش پژوهان و ثبت دانشی که در ذهن و نگاه و دست‌های او به امانت گذاشته شده است می‌کوشد.

آثار و تالیفات این استاد برجسته شامل نگارش ده‌ها مقاله، چهارده کتاب فاخر در باب معماری اسلامی، تدوین کتاب‌های درسی متعدد در زمینه ساختمان و نقشه‌کشی و همچنین خلق تابلوهای ارزشمند و منحصر به فرد از نقوش و کاشی معرق است که عناوین برخی از کتاب‌ها عبارت است از: مسجد در معماری ایران، گنبد و عناصر طاقی ایران، طاق و قوس در معماری ایران، گره چینی در معماری اسلامی و هنرهای دستی، سه جلد کتاب کاشی کاری ایران شامل: گلچین معقلی، گره معقلی و خط معقلی، عناصر و جزئیات، معماری ایران دو جلد در مصالح‌شناسی سنتی و اجرای ساختمان با مصالح سنتی، نقش آجر و کاشی در نمای مدارس، تکنولوژی گچ‌بری و گچ‌کاری، پیوند و نگاره در آجر کاری، آثار معماری قدسی (مجموعه مقالات).

عناوین و افتخارات:

عضو سابق کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (شورای عالی انقلاب فرهنگی)، چهره ماندگار در عرصه معماری سنتی کشور در سال ۱۳۸۱، دریافت نشان درجه سه دانش از رئیس جمهور وقت در سال ۱۳۸۳، دریافت عنوان پدید آورنده هنرهای قدسی و الهی معماری و تقدیر رئیس جمهور وقت برای عنوان خادم برگزیده قرآن کریم در سال ۱۳۸۷، عنوان استاد نمونه و ممتاز کشور در سال ۱۳۸۷، دریافت تقدیر رئیس جمهور و عنوان معلم ماندگار ایران در سال ۱۳۸۸، دریافت نشان همای هنر به عنوان هنرمند شاخص و پیشکسوت معماری از سازمان میراث فرهنگی. استاد حسین زمرشیدی در معماری، کاشی کاری و نماسازی گنبد آرامگاه خواجه ربیع، آرامگاه شیخ مومن استرآبادی (گنبدسبز)، نوسازی آرامگاه امامزاده محروق، نوسازی آرامگاه عطار نیشابوری، نوسازی آرامگاه شیخ احمد جامی نقش داشته است. کتابخانه شخصی و آثار و نقوش بسیار زیبای استاد وقف کتابخانه و موزه ملی ملک آستان قدس رضوی شده است.

